

فصل ۱

مفاهیم اصلی

در بخش اول این فصل مجموعه‌ای از اصطلاحات و نمادهایی که در فصول بعدی به کار می‌آورده شده است.

($\Phi, O, \oplus_1, \dots, \oplus_n$)-نیمگروه منگر از توابع n -مکانی را اساساً مرتب گویند اگر روی Φ رابطه

ζ_Φ به صورت زیر تعریف شده باشد.

$$(f, g) \in \zeta_\Phi \iff f \subset g \quad (1.1)$$

است. همچنین

(به عبارت دیگر یک قطر از مجموعه A) عملگر دوتایی همانی روی A است یعنی Δ_A

$$\Delta_A = \{(a, a) | a \in A\}$$

است. یک رابطه همگن $\rho \subset A \times A$ را:

- انعکاسی می‌نامند اگر $\rho \subset \Delta_A$ باشد.

یک رابطه دوتایی انتقالی و انعکاسی را یک رابطه شبه-ترتیب

۱.۱ توابع و عملگرها

رابطه دوتایی $\rho \subset A \times B$ را یک مقداری یا تابع می‌نامند اگر برای هر $a \in A$ و هر $b_1, b_2 \in B$

$$(a, b_1) \in \rho \wedge (a, b_2) \in \rho \rightarrow b_1 = b_2$$

است. برای تابع ρ بهجای $\rho : A \rightarrow B$ از عبارت

۲.۱ سیستم‌های جبری

فرض کنید (A^{n_ξ}, o_ξ) یک عملگر دلخواه باشد و $\rho_n \in \mathcal{B}(A^{m_\eta})$ یک رابطه دلخواه تعریف شده روی مجموعه A باشد. آنگاه n_ξ و m_η را به ترتیب arity از o_ξ و ρ_n می‌نامند.

سیستم جبری یعنی سیستمی به فرم $(A, o_1, \dots, o_p, \rho_1, \dots, \rho_p)$ یک مجموعه و n_i -تایی را $o_1, \dots, o_p$ عملگرهای

فصل ۲

(۲, n)-نیمگروه‌ها از توابع

در این فصل عملگرهای دوتایی را روی مجموعه $\mathcal{F}(A^n, A)$ شامل همه توابع n -مکانی جزئی مان^۱ نامیده می‌شوند) برای اولین بار توسط مان در [۳۹] مطالعه شد. پس از آن توسط نویسندهای زیادی از جمله [۱] و [۵۷] و [۷۱] نیز مطالعه شد. بررسی توابع چندند.

۱.۲ (۲, n)-نیمگروه‌ها و نمایش‌هایشان

در این بخش نمایش‌های (۲, n)-نیمگروه‌ها یعنی مجموعه‌هایی با n عملگر دوتایی شرکت پذیر را توسط است.

فرض کنید P یک نمایش از (۲, n)-نیمگروه منگر ζ توسط توابع n -مکانی باشد. رابطه ζ_P را روی

به صورت زیر تعریف می‌کنیم.

$$(g_1, g_2) \in \zeta_P \iff P(g_1) \subset P(g_2) \quad (1.2)$$

---

^۱Mann

مراجع

- [1] V. D. Belousov, *Systems of orthogonal operations*, Math. USSR, Sb. (1969) 172:32-52.

واژه‌نامه فارسی به انگلیسی

ابرشرکت‌پذیری ..... superassociative.....

واژه‌نامه انگلیسی به فارسی

جبر کلمات ..... algebra of words .....

فهرست نمادها

صفحة

توضیح

نماد

۳ ..... شمول ζ_{Φ}, ζ_P